Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 9 (55) Warszawa, 26 lutego 1938 r. Rok III

TREŚĆ: str.

OKÓLNIK W SPRAWIE ODRACZANIA TERMINU DO SKŁADANIA ZEZNAŃ O DOCHODZIE NA ROK PODATKOWY 1938

W numerze 4 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu za rb. pod poz. 105 został ogłoszony okólnik tego Ministerstwa z d. 5 lutego 1938 LDV 3207/2/38 o następującym brzmieniu:

Do wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz do wszystkich urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, iż w roku bieżącym nie będzie wydane zarządzenie w sprawie generalnego przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1938 przez osoby fizyczne i spadki wakujące, prowadzące księgi handlowe lub gospodarcze.

Z tego względu Ministerstwo Skarbu poleca załatwiać przychylnie wszystkie indywidualne podania prowadzących księgi osób fizycznych i spadków wakujących o odroczenie terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1938 nie dłużej niż do 1 kwietnia 1938 r., nawet gdyby podania te nie zawierały szczegółowych motywów.

Jeśli natomiast chodzi o podania należycie uzasadnione — przepisy § 239 instrukcji podatkowej, na mocy których władze skarbowe władne są odraczać termin do składania zeznań do 1 maja dla osób fizycznych i do 1 lipca dla osób prawnych w dalszym ciągu posiadają moc obowiązującą, z tym że termin określony w instrukcji podatkowej nie ogranicza uprawnień P. Dyrektorów Izb Skarbowych (§ 116 rozp. wyk. do o. p.).

Odroczenie terminu do złożenia zeznania na podstawie niniejszego zarządzenia automatycznie powoduje przesunięcie terminu płatności zaliczki (przedpłaty) na państwowy podatek dochodowy.

Podsekretarz Stanu:
(—) Kajetan Morawski

*

Według § 1 art. 146 OP „Minister Skarbu ma prawo odraczania wszelkich terminów..." A według § 2 tegoż artykułu, „powyższe uprawnienie Minister Skarbu może *przenieść na dyrektorów izb skarbowych*".

Z tych postanowień jest jasne, że OP *nie* przewiduje możności przeniesienia przez Ministra Skarbu wspomnianego uprawnienia na urzędy skarbowe.

Wprawdzie według § 239 Instrukcji Podatkowej z d. 31 grudnia 1934 r., „na uzasadnione podania płatników, wniesionych przed upływem terminu przewidzianego w art. 75 o. p. (obecnie art. 69 OP) *izby oraz urzędy skarbowe są uprawnione* do odraczania terminów, wyznaczonych do składania zeznań, nie później jednak jak do d. 1 maja — dla osób fizycznych i do 1 lipca—dla osób prawnych"—jednakże ten wadliwy przepis IP został skorygowany późniejszym przepisem § 116 rozp. wyk. do OP, w myśl którego

> „*Dyrektorom izb skarbowych* służy prawo odraczania na prośby płatników terminów przewidzianych w art. art.... 69" (ten właśnie art. OP przewiduje terminy do składania zeznań).

Urzędy skarbowe nie są więc—ściśle rozumując — uprawnione do odraczania terminów do składania zeznań. Jeśli postępowanie ma być zgodne z OP, winny urzędy skarbowe wszystkie podania o odroczenie terminu składania zeznań przekazać dyrektorom izb skarbowych do załatwienia w myśl art. art. 146 OP i § 116 IP.

Wyżej cytowany okólnik zajmuje inne stanowisko, skoro wspomina o (wynikającym z § 239 IP) uprawnieniu *izb skarbowych i urzędów skarbowych* do odraczania na umotywowane podania terminów do składania zeznań—do 1 maja dla osób fizycznych i do 1 lipca — dla osób prawnych.

*

Powyższe uwagi nasze są rzecz jasna mało ciekawe dla podatnika, którego interesuje tylko kwestia, jakie *on* nabył uprawnienia.

Okólnik dotyczy *tylko zeznania o dochodzie.* Zeznanie o obrocie winno być złożone w terminie do d. 1 marca.

Odroczenia przewidziane w okólniku udzielane będą tylko osobom fizycznym i spadkom wakującym, *prowadzącym księgi handlowe lub gospodarcze.*

Przez księgi handlowe rozumieć należy tak księgi handlowe prawidłowe, jak księgi handlowe „uproszczone" —a to w myśl art. art. 80 i n. OP, które terminem „księgi handlowe" obejmują tak księgi prawidłowe w ścisłym znaczeniu jak i księgi handlowe uproszczone — prowadzone według zasad rozp. wyk. do OP.

Z ulgi przewidzianej okólnikiem mogą skorzystać również osoby prowadzące *księgi gospodarcze* — gospodarstw wiejskich, właścicieli nieruchomości budynkowych i osób wykonywujących wolne zawody — o ile księgi te są prowadzone według przepisów rozp. wyk. do OP.

Podania o odroczenie należy wnieść do właściwego urzędu skarbowego dla złożenia zeznania o dochodzie przed upływem ustawowego terminu — a więc najpóźniej d. 1 marca 1938 r. (zdaniem naszym, data wyznaczona przez art. 69 OP dla złożenia zeznania — „do dnia 1 marca każdego roku"—jest datą *końcową).*

Oddanie pisma poleconego *w polskim urzędzie pocztowym* lub telegraficznym jest równoznaczne z wniesieniem go władzy skarbowej (§ 3 art. 141 OP).

Podania będą, według okólnika, załatwione przychylnie, „nawet gdyby nie zawierały *szczegółowych motywów".* Z tego wynika, że motyw *ogólnikowy* winien być jednakże w podaniu przytoczony — w formie, przykładowo, „z powodu nawału pracy bieżącej", „z powodu konieczności uzgodnienia sald z kontrahentami", „ze względu na znaczną ilość materiału bilansowego" itp.

Dla uzyskania odroczenia złożenia zeznania o obrocie, choćby do 1 kwietnia 1938, lub zeznania o dochodzie do dnia 1 maja (dla osób fizycznych i spadków wakujących) należy wnieść podanie szczegółowo umotywowane (§ 239 IP).

Dyrektorzy izb skarbowych są uprawnieni do udzielania dalszych odroczeń i do darowania skutków zaniedbania terminów (§ 116 rozp. wyk. do OP).

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

109.

PODSKROBYWANIE WPISÓW.

Jest powszechnie uznaną zasadą prawidłowej rachunkowości kupieckiej, że treści raz dokonanego wpisu do ksiąg handlowych nie wolno ani wymazywać, ani w inny sposób czynić nieczytelną. Wykroczenie przeciwko tej zasadzie jest poważnym uchybieniem formalnym.

Jest obojętne dla oceny znaczenia takiego uchybienia, czy i o ile treść wpisu umieszczonego w miejscu pod-

skrobanym jest zgodna z rzeczywistością.

NTA, 29 października 1937, l. rej. 2084/34.

Z uzasadnienia: W skardze kasacyjnej zarzuca się obrazę art. 88, 89 i 91 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z powodu nierozprawienia się w zaskarżonym orzeczeniu z dwoma zarzutami odwołania, a mianowicie:

że ani kodeks handlowy, ani rozporządzenie ministerialne z 13 kwietnia 1932 r. nie stanowią, by poprawki lub podskrobania w księgach handlowych księgi takie mogły dyskwalifikować, oraz, że ustalenie obrotu podatkowego za 1932 r. w sumie 400.000 zł. jest dowolne.

Nie ma sporu o ustalenia faktyczne władzy podatkowej, lecz spór dotyczy wyłącznie konsekwencyj prawnych tych ustaleń.

W wyniku badania ksiąg handlowych skarżącego, zaprowadzonych z dniem 1 lipca 1932 r., stwierdzono w dzienniku i inwentarzu *w 10 miejscach poprawki i podskrobania.*

Według treści odwołania Komisja Szacunkowa uznała uchwałą z 8 czerwca 1933 r. księgi za nieprawidłowe z powodu licznych podskrobań w dzienniku. Podatnik stanął w odwołaniu na stanowisku, że ani poprawki, ani podskrobania nie mogą dyskwalifikować księgowości kupieckiej, gdyż chodzi o zwykłe sprostowanie omyłek, a władza przeciw treści wpisów dokonanych na podskrobanych miejscach nie podnosi żadnych zastrzeżeń.

Zachodzi więc pytanie, czy władza odwoławcza dopuściła się uchybienia przeciw przepisom art. 88, 89 i 91 ustawy przez to, że na powyższą obronę zareagowała jedynie przez uznanie ksiąg za nieprawidłowe, ponieważ z motywów podanych w uchwale władzy I instancji, nie odpowiadają one przepisom art. 8, 9 i 10 kodeksu handlowego oraz przepisom rozporządzenia ministerialnego z 13 kwietnia 1932 r.

Nie może być sporu o to, że w powołanych artykułach kodeksu handlowego, który obowiązywał na obszarze b. Królestwa, nie ma przepisu dotyczącego dokonywania poprawek i podskrobań wpisów, w księgach handlowych dokonanych. Kodeks handlowy austriacki oraz kodeks handlowy niemiecki natomiast zawierają wyraźny zakaz (art. 32 względnie w § 43) podskrobywania wpisów lub unieczytelnienia pierwotnych wpisów przez kreślenia lub w inny sposób i w ogóle dokonywania takich zmian, wskutek których z uwagi na ich rodzaj powstałaby wątpliwość, czy je dokonano przy pierwotnym wpisie czy dopiero później.

Według § 1 rozporządzenia ministerialnego z 13 kwietnia 1932 r. o prowadzeniu, badaniu i ocenie ksiąg handlowych dla celów państwowego podatku przemysłowego Dz. Ust. poz. 412, uważać należy za prawidłowe księgi handlowe w rozumieniu ustawy z 15 lipca 1925 o państwowym podatku przemysłowym, Dz. Ust. poz. 110 z 1932 r. m. in. księgi handlowe, odpowiadające przepisom obowiązujących kodeksów handlowych, a w kwestiach nieunormowanych w kodeksach zgodne z zasadami księgowości.

Otóż *jest i było powszechnie uznaną zasadą prawidłowej rachunkowości kupieckiej, która znalazła też swój wyraz w osnowie art. 55 § 4 polskiego kodeksu handlowego, że treści raz dokonanego wpisu do ksiąg handlowych nie wolno ani wymazywać, ani w inny sposób czynić nieczytelną*. czyli, że nie tylko dokonywanie podskrobania bezwzględnie ale także taki sposób poprawiania, wskutek którego pierwotna osnowa wpisu nie da się ustalić, podważają przede wszystkim już samą formalną stronę odnośnej rachunkowości w płaszczyźnie ich prawidłowości. Maksyma ta należy do abecadła formalnych prawideł o sposobie prowadzenia rachunkowości kupieckiej, trudno więc nawet przypuszczać, aby ona nie była znaną skarżącemu jako kupcowi. Jeżeli zatem władza pozwana uznała księgi za nieprawidłowe powoławszy się także na wy-

żej omówione rozporządzenie ministerialne oraz wyszczególniwszy jako przyczynę dyskwalifikacji liczne podskrobania przez odesłanie podatnika do motywów odnośnej uchwały władzy pierwszej instancji, to bezzasadnie podnosi skarga kasacyjna zarzut wadliwości postępowania z powodu nierozprawienia się z o-broną odwołania. Przepis art. 88 ustawy nie mógłby w ogóle mieć zastosowania, gdyż nie chodziło i nie chodzi o badanie zarzutu natury faktycznej, a jedynie o kwalifikację prawną niespornego stanu faktycznego w ramach art. 76 ustęp 3 w związku z art. 91 ustęp 1 ustawy.

Ponieważ dokonywanie podskrobań pierwotnego tekstu wpisu jest zawsze poważnym uchybieniem formalnym w prowadzeniu rachunkowości kupieckiej, przeto jest rzeczą zupełnie obojętną dla oceny znaczenia takich uchybień, czy i o ile osnowa wpisu umieszczonego w miejscu podskrobanym jest zgodna z tym zdarzeniem, którego ten nowy lub zmieniony wpis dotyczy. Tu chodzi zawsze o to, co w miejscu podskrobanym było, a tego wskutek podskrobania z reguły stwierdzić nie można. Dlatego taka praktyka nie da się wprost pogodzić z zasadą prawidłowej księgowości.

Z chwilą uznania orzeczenia o nieprawidłowości ksiąg za wolne od wadliwości postępowania, nabiera też innego znaczenia zarzut dowolności ustalenia podstawy wymiarowej. Władze wymiarowe miały bowiem w przepisie art. 76 ust. 3 ustawy dostateczną podstawę prawną do ustalania obrotu z pominięciem wyników książkowych. Podniesiony dopiero na rozprawie zarzut niewzięcia ksiąg handlowych pod uwagę jako zapisków na wysokość obrotu, Najwyższy Trybunał Administracyjny pominął na podstawie art. 83 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym Dz. Ust. poz. 806, ponieważ na tę okoliczność skarżący nie powołał się co najmniej w odwołaniu. — Według stanu akt administracyjnych — prócz materiału informacyjnego, dostarczonego przez podatkowe biuro informacyjne — władze rozporządzały wprawdzie także opinią zbadanego rzeczoznawcy informatora branżowego, który ocenił obrót przedsiębiorstwa skarżącego na sumę 400.000 zł., podczas gdy skarżący za I półrocze 1932 r. w ogóle żadnych danych faktycznych co do wysokości osiągniętego o-brotu nie dostarczył a w zeznaniu określił go—widocznie ryczałtowo—na kwotę 120.000 zł., zaś w odwołaniu prócz gołosłownego zarzutu, że suma 400.000 zł. nie jest niczym uzasadniona, również nie dostarczył żadnego konkretnego materiału, na którego podstawie można by było obliczyć lub sprawdzić wysokość obrotu, osiągniętego z dokonanych w 1932 r. transakcji, lecz *władza orzekająca omieszkała powołać się właśnie na ten materiał informacyjny w orzeczeniu, co w konkretnym wypadku było tym konieczniejsze, ileże skarżący zarzucił w odwołaniu powołując się na udzielone mu przez władzę informacje o podstawach wymiarowych, brak jakiejkolwiek opinii rzeczoznawców.*

W tym stanie rzeczy Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł uchylenie zaskarżonego orzeczenia na zasadzie art. 84 p. 3 powołanego rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym z powodu wadliwego postępowania i zarządził zwrot opłaty od skargi w myśl art. 95 tego rozporządzenia w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 24 marca 1937 r. Dz. Ust. poz. 150.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

36.

ZASTOSOWANIE NORM ŚREDNIEJ DOCHODOWOŚCI

Władza odwoławcza obowiązana jest rozważyć i rozprawić się z zarzutami odwołania, że konkretnie przytoczone okoliczności faktyczne sprawiają, że dochód z jego przedsiębiorstwa nie osiągnął normy przeciętnej.

Na takie konkretne okoliczności mogą być zbadani świadkowie.

NTA, 8 września 1937, I. rej. 1452/36.

Z uzasadnienia. Władza pozwana odmiennie od zeznania ustaliła dochód skarżącego, utrzymując w mocy wymiar władzy I instancji, w szczególności ustaliła dochód z jednego ze źródeł dochodu, a mianowicie z przedsiębiorstwa przy zastosowaniu 15%-owej zyskowności w wysokości zł 11.250 zamiast zeznanych zł 1424, przy czym odmowne załatwienie odwołania uzasadniła między innymi tym, że skarżący nie poparł wysokości dochodu z przedsiębiorstwa żadnymi dowodami.

W skardze na to orzeczenie zarzucił skarżący wadliwość postępowania, której dopatrzył się w tym, że skoro władza pozwana nie posiadała żadnego innego materiału poza zeznaniem świadka A. L., który stwierdził, że zarobek powoda wynosił maksymalnie 5%. nie mogła oprzeć się na szacunku władzy wymiarowej, a winna była przyjąć zeznanie świadka L. jako prawdziwe i na nim oprzeć się. Nadto dopatruje się skarga wadliwości postępowania jeszcze w tym, że wbrew postawionemu żądaniu w odwołaniu władza nie doprowadziła wszystkich dowodów z przesłuchania świadków H. K. i S. S. w Strumieniu i biegłego S. R., kupca w Białej na okoliczność, że zarobek skarżącego wyniósł nie więcej jak 5% osiągniętego obrotu.

Władza pozwana w odpowiedzi na skargę wnosi o jej oddalenie, jako nieuzasadnionej,

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Twierdzenie władzy pozwanej, że skarżący żądania swego co do konieczności w konkretnym wypadku odstąpienia przez władzę od zastosowanej procentowej stawki średniej zyskowności nie poparł żadnymi dowodami, nie odpowiada rzeczywistości. Jak to bowiem wynika z akt sprawy, *skarżący wskazał na szereg okoliczności faktycznych, które, zdaniem jego, wpłynęły na to, że dochód z jego przedsiębiorstwa nie mógł osiągnąć normy przeciętnej zyskowności*, jako to; że nastąpił spadek cen o 40%, skurczenie się rynku zbytu na Górnym Śląsku na skutek panującego tam bezrobocia, duża konkurencja wskutek powstania w 1932 i 3-cim roku nowych interesów tego samego typu co przedsiębiorstwo skarżącego. podeszły wiek skarżącego i pozostanie na składzie pewnej ilości dawnego towaru, które to okoliczności mieli potwierdzić powołani świadkowie względnie biegli. Wywód więc władzy pozwanej, że zastosowana przez władzę stawka średniej zyskowności nie może być obaloną w drodze opinii biegłych czy też świadków, w zasadzie słuszny, nie może być w konkretnym wypadku uznany za dostateczne i uzasadnione usprawiedliwienie pominięcia dowodu ze wskazanych świadków. *Skarżący bowiem zmierzając do przekonania władzy o zastosowaniu nadmiernej stawki, powołał świadków na ustalenie wyjątkowych konkretnych okoliczności*. któ-

re zdaniem jego, nakazywałyby przyjąć, że dochód z jego przedsiębiorstwa dzięki tym szczególnym ujemnym okolicznościom nie mógł dosięgnąć przeciętnej normy. *Obowiązkiem władzy było zbadać powołane okoliczności* i stwierdzić, czy one miały miejsce oraz jaki mogły wywrzeć wpływ na dochodowość przedsiębiorstwa skarżącego. Gdy nadto art. 123 Ord. Pod. (Dz. Ust. poz. 346/34), pod której rządem winno było odwołanie skarżącego być rozpoznane, joko wniesione po 1 października 1934 r. nakazuje, aby władza pozwana w wypadku odmownego lub częściowo odmownego załatwienia odwołania wskazała nie tylko prawne, lecz i faktyczne podstawy, na jakich oparła wysokość ustalenia dochodu, Najwyższy Trybunał Administracyjny uznać musiał, że władza pozwana nie rozprawiła się dostatecznie z zarzutami odwołania w rozumieniu powołanego przepisu Ord. Pod. i dopuściła się zatem istotnego naruszenia form postępowania.

Z tych powodów uchylił Najwyższy Trybunał Administracyjny zaskarżone orzeczenie na zasadzie p. 3 art. 84 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Najwyższym Trybunale Administracyjnym z powodu wadliwości postępowania, zarządzając zwrot wniesionej opłaty od skargi.

Ze stanowiskiem zajętym przez NTA w ogłoszonym wyżej wyroku jest zgodny okólnik Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, N II 3/171/34/37 z dn. 7 września 1937, który zawiera następujące pouczenie.

„W przypadkach uzasadnionych specjalnymi okolicznościami odstąpienie od norm jest nie tylko dopuszczalne, lecz nawet konieczne, z tym zastrzeżeniem, że odstąpienie to winno być odpowiednio uzasadnione w akcie wymiarowym" (ob. szczegółowe wskazówki tego okólnika w OBP, 1937, nr 34, str. 519 i n.).

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 18 STYCZNIA 1938 R. L. D. V. 11621/1/37

w sprawie niezajmowania maszyny do pisania w biurach pisania podań oraz u adwokatów

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 3 z 1938 r., poz. 79)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 29 listopada 1937 r. l. rej. 9163/34.

— — — — — — — — — — —

Izba Skarbowa, jako władza odwoławcza, odmówiła skarżącemu, który jest właścicielem biura pisania podań do władz administracyjnych i sądowych, zwolnienia od zajęcia jedynej maszyny do pisania, nie uznając jej za przedmiot niezbędny do wykonywania zawodu.

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał za uzasadniony zarzut skargi, że to orzeczenie narusza przepis § 42 p. f) rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 r. poz. 580 Dz. Ust. Mają tu pełne zastosowanie motywy wyroku z 21 września 1937 L. Rej. 900/37, w którym Najwyższy Trybunał Administracyjny za wolną od zajęcia uznał jedyną maszynę do pisania u adwokata — a dodatkowo wskazać należy na

przepis § 24 ust. 1 rozporządzenia ministerialnego z 27 września 1933 poz. 544 Dz. Ust., według którego nazwa biura pisania podań może nawet zawierać „wzmiankę o przepisywaniu na maszynie", oraz na załączoną do tegoż rozporządzenia taryfę wynagrodzeń za czynności biura, która przewiduje sporządzanie pism, podań i odpisów „pismem maszynowym".

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z prawem.

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 21 września 1937 r. l. rej. 900/37

— — — — — — — — — — —

Jak to wynika z motywów zaskarżonej decyzji, pozwana władza odmówiła skarżącemu wyłączenia spod zajęcia egzekucyjnego maszyny do pisania, zajętej na zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa z tytułu podatku, a to z uwagi, iż maszyna do pisania nie stanowi przedmiotu, niezbędnego do wykonywania zawodu w rozumieniu § 42 rozp. Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932, poz. 580 Dz. Ust.

Powyższego stanowiska władzy nie mógł jednak Najwyższy Trybunał Administracyjny uznać za trafne.

Nie jest bowiem spornym, iż skarżący jest adwokatem i nie ma w swojej kancelarii innej maszyny do pisania oprócz zajętej u niego przez władze skarbowe.

Otóż wbrew wywodom odpowiedzi na skargę, Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż jedyna maszyna do pisania u adwokata stanowi niezbędny przedmiot do wykonywania zawodu adwokackiego w rozumieniu postanowienia litera f § 42 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 poz. 580/32 Dz. Ust.

W zawodzie adwokackim zachodzi stała konieczność wnoszenia pism terminowych niejednokrotnie w wielu egzemplarzach. W dzisiejszych warunkach życia gospodarczego i techniki pracy uznać należy, iż bez maszyny do pisania w ogóle żadne biuro, a co dopiero biuro adwokata racjonalnie pracować nie może. Pogląd zaś władzy, iż w kancelarii adwokackiej pisma sądowe mogą być przepisywane ręcznie nie jest do utrzymania.

Z powyższych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw RP. Nr 8 z dn. 9 lutego 1938 r.

Ustawy — o przedłużeniu obniżenia komornego (poz. 45).

Rozporządzenia Ministrów — Rolnictwa i Reform Rolnych o kasowości i rachunkowości izb rolniczych (poz. 49). — Przemysłu i Handlu w sprawie umiejętności zawodowej do prowadzenia koncesjonowanego przemysłu wyrobu syntetycznych barwników organicznych oraz syntetycznych półproduktów organicznych służących do wyrobu barwników i materiałów wybuchowych.

Dziennik Ustaw RP. Nr 9 z dn. 15 lutego 1938 r.

Ustawy — o spłacie niekótrych wierzytelności hipotecznych (poz. 54); — o ułatwieniach w zaciąganiu pożyczek w listach zastawnych (poz. 55).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 3 z dn. 31 stycznia 1938 r.

Okólniki Ministerstwa Skarbu — w sprawie przyjmowania obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej tytułem kaucji i wadiów (poz. 73); — w sprawie zarachowywania celnych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odprawie warunkowej towarów (poz. 74): — w sprawie stosowania pozwoleń na zastosowanie zniżek celnych i zwolnień od cła (poz. 75); — w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-tureckiego (poz. 77); — w sprawie zasad wydawania orzeczeń przez Komisje Odwoławcze (poz. 78): — w sprawie niezajmowania maszyny do pisania w biurach pisania podań oraz u adwokatów (poz. 79); — w sprawie opodatkowania podatkiem dochodowym różnic kursowych u osób fizycznych (poz. 80); — w sprawie opodatkowania nadpłat podatkowych (poz. 81); — w sprawie egzekucji grzywien i kar pieniężnych administracyjnych grzywien szkolnych oraz należności ulegających prredawnieniu (poz. 82); — w sprawie zwolnienia od obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych komisantów zajmujących się sprzedażą materiałów pędnych nafty i produktów naftowych (poz. 83)(— w sprawie określenie podstawy prawnej należności BGK (poz. 84); — w sprawie obowiązku w podatku od lokali przypadających od żydowskich łaźni rytualnych (poz. 85).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 4 z dn. 10 lutego 1938 r.

Okólniki Ministerstwa Skarbu — w sprawie odsetek od zaległości podatkowych, wymienionych w § 10 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia z dnia 25 listopada 1933 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (poz. 99); — w sprawie zwolnienia od podatku od lokali kancelarii pisarzy hipotecznych (poz. 100); — w sprawie ulg w świadectwach przemysłowych dla zakładów gastronomicznych urządzających bufety na wystawach, targach, zabawach itp. imprezach publicznych (poz. 101): — w sprawie ustalania podstaw wymiaru po wyroku kasacyjnym (poz. 102); — w sprawie właściwości władz skarbowych do rozstrzygania w postępowaniu odwoławczym mimo wniosku o skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego — orzeczeń, którymi nałożono na płatnike obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego bez równoczesnego skazania na grzywnę (poz. 103); — w sprawie kwalifikacji wpływów ze sprzedaży drzewostanu (poz. 104); — w sprawie odraczania terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1938 r.

KALENDARZ PODATKOWY

W marcu 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 marca 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 28 lutego 1938 r.

Do 7 marca 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w lutym 1938 r.

Do 20 marca 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni marca 1938 r.

Do 25 marca 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu lutym 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 1 kwietnia 1938 r. — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu, przez osoby fizyczne i spadki wakujące prowadzące księgi handlowe (prawidłowe lub uproszczone) lub księgi gospodarcze — o ile uzyskały odroczenie terminu do złożenia zeznania do d. 1 kwietnia 1938 r.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w marcu 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w marcu 1938 r.

Przedstawianie inwentarzy i bilansów sądowi rejestrowemu

Stosownie do treści § 65 Rozporządzenia o rejestrze handlowym (DURP. 1934, poz. 511) *kupiec rejestrowy* jest obowiązany w ciągu *trzech miesięcy* po upływie roku *obrotowego* przedstawić sądowi rejestrowemu inwentarz i bilans, sporządzone na koniec roku obrotowego (art. 57 KH).

Osoby prawne (spółki z o. o. i spółki akcyjne) powinny przedstawić sądowi rejestrowemu wymienione dokumenty w ciągu dwóch tygodni po zatwierdzeniu rocznego bilansu przez organ do tego powołany (ob. niżej „Obowiązek składania sprawozdań przez osoby prawne").

Zatwierdzenie bilansu winno nastąpić w myśl art. 223 i 390 KH w spółkach z o. o. i w spółkach akcyjnych w ciągu 4 ch miesięcy po upływie każdego roku obrotowego (statut spółki akcyjnej może przedłużyć ten termin o 1 miesiąc).

Jeżeli z mocy szczególnego przepisu prawa przedsiębiorstwo jest obowiązane składać w określonym terminie roczne bilanse władzy administracyjnej, *równocześnie* należy uskutecznić przedstawienie inwentarza i bilansu sądowi rejestrowemu.

Płatnicy prowadzący księgi handlowe powinni *do zeznania o dochodzie dołączyć* zamknięcie rachunkowe zawierające bilans na ostatni dzień roku obrotowzgo oraz rachunek strat i zysków, a osoby prawne nadto odpis protokułu walnego zgromadzenia zatwierdzającego zamknięcie rachunkowe oraz odpis sprawozdania organu rewizyjnego (ust. 6 § 65 rozp. wyk. do OP).

Ponieważ osoby fizyczne i spadki wakujące składają zeznanie o obrocie do dnia *1 marca* lub też, o ile uzyskały odroczenie (okólnik z d. 5 lutego 1938, LDV 3207/2 38, OBP, nr niniejszy, str. 129) — do d. *1 kwietnia*, a osoby prawne — do d. 1 maja—osoby te winny *w tymże terminie uskutecznić przedstawienie inwentarza i bilansu sądowi rejestrowemu*.

Złożone sądowi dokumenty *powinny być podpisane przez kupca, jak również przez księgowego*, jeżeli on je sporządził (§ 66 rozp. o rej. handl.).

Gdyby zaszła konieczność sprostowania lub ponownego sporządzenia dokumen-

tów, przedstawionych sądowi rejestrowemu. kupiec powinien przedstawić niezwłocznie temu sądowi sprostowany właściwym trybem dokument.

Przedsiębiorstwa państwowe, samorządowe i spółdzielnie wolne są od obowiązku przedstawiania sądowi rejestrowemu inwentarzy i bilansów (§ 69 rozp. o rej. handl.).

Obowiązek składania sprawozdań przez osoby prawne

Zarówno spółki akcyjne jak i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością obowiązane są z mocy art. 428 i 252 § 1 Kodeksu Handlowego do składania sądowi rejestrowemu i Ministerstwu Przemysłu i Handlu *w ciągu dwóch tygodni od daty zatwierdzenia przez walne zgromadzenie sp. akc., zgromadzenie spólników w sp. ogr. odp.*, bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania oraz protokułu walnego zgromadzenia (odpisu uchwały zgromadzenia spólników w sp. z ogr. odp.).

Zagadnienie sprawozdań osób prawnych omówione było w OBP, nr 2. 1937 r., str. 32 i n..

PORADNIA

141. *Maksymilian Ginsberg, księgowy.*

Wobec **śmierci podatnika i przejścia źródła dochodu na spadkobiercę opodatkowaniu podlega** dochód uzyskany w roku, w którym śmierć nastąpiła, jako całość, nie zaś odrębnie dochód, uzyskany do dnia śmierci i—po tym dniu, choćby nawet spadkobierców było kilku. W tym ostatnim przypadku dzieli się między spadkobierców — dla celów wymiaru podatku dochodowego — dochód uzyskany w ciągu całego roku i dolicza się do każdej części dochody poszczególnych spadkobierców z innych źródeł Dz. I (okólnik Min. Sk. z 10.I.1935. L. D. V. 4396/2/34). Wobec powyższego przy złożeniu zeznania jest obojętny bilans na dzień śmierci podatnika.

Skoro jednak w księgach zamknięto rki na dzień 1.4.37 i w tym dniu rozpoczęto nowy okres rachunkowy, można w zeznaniu połączyć wyniki obu okresów (1.I — 1.IV i 1.IV — 31.XII) potrącając ewentualnie straty jednego okresu z zysków uzyskanych w drugim. Jednakże uważamy za bardziej właściwe sporządzenie normalnego bilansu obejmującego materiał całoroczny.

2. **Koszty leczenia i pogrzebu** płatnika nie podlegają potrąceniu z przychodu.

3. **Kwestię potrącalności kosztów podróży** płatnika omówiliśmy w OBP, nr 33, 1937, str. 493 i n. **Zwracane pracownikom koszty podróży** również diety, są potrącalne.

142. *R. (list nie zawiera numeru konta).*

Objęcie księgowością, prowadzoną dla przedsiębiorstwa, nieruchomości może nastąpić każdej chwili przez wpisanie jej na rk nieruchomości i kapitału (Winien rk nieruchomości, Ma rk kapitału).

143. *Akape, Poznań.*

1. Księgowanie jest prawidłowe, cytowane orzeczenie znajduje tu zastosowanie.

2. **Pracownik, zatrudniony przez kilku pracodawców,** powinien być zgło-

szony do ubezpieczenia przez każdego z nich. również w przypadku pracy dorywczej, nie codziennej.

3. Jeżeli wynagrodzenie pracownika jest w stosunku rocznym niższe od 1500 zł. nie ma obowiązku płacenia podatku dochodowego. Przy obliczeniu różnicy między kwotą podatku potrąconego z poszczególnych wynagrodzeń a podatkiem, obliczonym od sumy wszystkich wynagrodzeń, wchodzą w rachubę również te wynagrodzenia, od których, ze względu na ich wysokości (poniżej 1500 zł), podatku nie pobrano (§ 50, p. 3 rozp, wyk.).

4. **Bloczki** mogą być zastąpione **wykazami utargów** dziennych (por. § 77, p. 6 rozp. wyk. do OP, gdzie oba te dokumenty wewnętrzne są wymienione obok siebie).

5. Niepodkreślenie w ciągu wielu miesięcy i niesumowanie stron w dzienniku stanowi usterkę w księgowości.

6. Księgowanie jest prawidłowe.

144. *Aret. Łódź.*

1. Sprawę reguluje rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 18.5 1937 **o kaucjach składanych w związku z umową o pracę** (DURP, nr 46 1927 r., p. 409). Art. 2 tego rozporządzenia stanowi. że kaucja winna być złożona na imię pracownika w Banku Polskim albo w instytucji kredytowej państwowej lub samorządowej. Według art. 3 tegoż rozporządzenia do odbioru odsetek uprawniony jest składający kaucję. **Postanowienia umów,** na mocy których pracownik, celem uzyskania posady lub utrzymania nadal stosunku pracy, pożycza lub daje na przechowanie lub do użytkowania jakiegolwiek wartości pracodawcy lub osobie działającej z nim w porozumieniu. są **nieważne** (art. 5 rozp.). Naruszenie powołanych przepisów jest karalne. Rozporządzenie nie dotyczy kaucyj, których wartość przekracza 5.000 zł.

2. **Oszklenia bufetów winny być zapisane na rku ruchomości.** Koszt oszklenia jest **wydatkiem inwestycyjnym,** nie podlegającym potrąceniu od dochodu, podlegającym natomiast amortyzacji. O ile oszklenie zostało nabyte po 1934 r. i **koszt nie przekraczał 200 zł.** wartość oszklenia może być **spisana jednorazowo na straty** w myśl okólnika Min. Sk. z dn. 10 kwietnia 1937 LDV 20380/2/37, ob. OBP, 1937, nr 11, str. 174.

145. *W. Kr. Częstochowa.*

Należy wykupić świadectwo przemysłowe VIII kategorii przemysłowej. Ponieważ w jednym wypadku nie zachodzi już dobrowolne wykupienie dwóch świadectw, nie zachodzi obrana przez Pana podstawa do żądania zwrotu ceny zbędnego świadectwa.—Stawka podatkowa— 1,5%. Stawkę tę mogą urzędy stosować za r. 1937. Jednakże ze względu na sytuację krzywdzącą płatnika (wykupienie świadectwa III kat. handl. zamiast VIII przemysłowej z nakazu władzy) jest podstawa do uzyskania indywidualnej ulgi w Ministerstwie. Zdaniem naszym kwota zapłacona za nieprawidłowo nabyte świadectwo przemysłowe III kat. handlowej powinna być zarachowana (nie zwrócona) na należność z tytułu nabycia właściwego świadectwa VIII kat. przemysłowej — ponieważ w grę wchodzi nabycia świadectw dla **tego samego** przedsiębiorstwa.

146. *Spółka jawna W-wa.*

1. **Koszty kompensat, opłat manipulacyjnych** przy uzyskaniu pozwoleń na przywóz itp. należy zaksięgować na Rku towarów (zakupu).

2. **Jeżeli w chwili otrzymania faktury nabywca nie rozporządza jeszcze pozwoleniem na przywóz, towar** nawet w wypadku gdy jest już wysłany a nawet znajduje się na składach celnych. **nie jest jeszcze w posiadaniu przedsiębiorstwa.** W tym więc momencie nie ma jeszcze podstawy do księgowania wejścia towaru do przedsiębiorstwa. Dopiero po dopełnieniu formalności niezbędnych do uzyskania rozporządzenia towarem, należy wejście towaru zaksięgować.

3. Należy otworzyć Rk różnic kursowych.

147. *Dom transportowo-ekspedycyjny.*

1. W kwestii Panów interesującej ma zastosowanie ustęp przedostatni art. 21 ustawy o pod. doch. **jeżeli osoba prawna, pozostająca w bezpośrednim związku gospodarczym z osobą, mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą,** tak układa bieg swych interesów, że dzięki temu związkowi, uzależniającemu jedną z tych osob od drugiej, lub będącemu szczególnie korzystnym dla osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, wcale nie wykazuje zysków, albo też wykazuje zyski mniejsze od tych, jakichby należało oczekiwać, gdyby wspomniany związek nie istniał, wówczas **dochod podatkowy danej osoby prawnej nalezy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku.**

2. Dla osoby prawnej, jaką jest spółka z o. o., obciążenie wierzyciela za stratę przedsiębiorstwa jest przychodem wpływającym na podstawę opodatkowania.

5. W sprawie doliczenia do dochodu **wynagrodzenia kierownika członka zarządu** stanowisko władz jest słuszne, oparte na przepisie ust. 3 art. 21 ustawy o pod. doch.

148. *B. Z.*

W myśl art. 12 § 1 OP, **właściwość miejscową dla wymiaru podatku przemysłowego od obrotu** określa się według miejsca, w którym znajdują się zakłady handlowe i przemysłowe albo w których wykonywa się przedsiębiorstwa na zysk obliczone, osobiste zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

Z tego przepisu wynika, że każdy zakład handlowy płaci podatek od obrotu urzędowi skarbowemu właściwemu dla miejsca, w którym zakład znajduje się, chociażby właściciel tego zakładu posiadał inny zakład handlowy w okręgu innego urzędu skarbowego (inaczej—osoby prawne, art. 12 § 2 OP).

W myśl art. 36 ustawy o pod. przem. przedsiębiorstwa handlowe IV kat. handlowej, prowadzące prawidłowe księgi handlowe płacą **zaliczki w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w ubiegłym kwartale** (art. 36 ust. 2 ustawy o pod. przem.); w tym przypadku jest okolicznością obojętną, że właściciel płaci z tytułu prowadzenia innego zakładu handlowego II kat. zaliczki miesięczne.

149. *H. G. Bł.*

1. Ustawa nie zna przepisu, **do jakiego terminu winien być sporządzony bilans kupca jednoosobowego, spółki jawnej i spółki komandytowej.** Jednakże przyjąć należy, że sporządzenie bilansu winno nastąpić bez zwłoki.

2. Osoby fizyczne winny składać zeznania dla wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego do dnia 1 marca każdego roku (ob. okólnik, OBP, nr 9, str. 129, rb.). Osoby prawne — do dnia 1 maja.

3. **Zapis w księgach winien streszczać transakcję.** Zapis: wg. faktury z dnia..." nie jest streszczeniem transakcji. Jeśli natomiast prowadzona jest księga faktur jako poboczna, wolno w treści zapisu powołać się na tę księgę, zamiast przytaczania treści transakcji.

4 Ob. p. 3 niniejszego.

150. *G. Ł. M.*

Podajemy wszystkie terminy ogólne. **Nie** ma obowiązku zawiadomienia władzy o prowadzeniu ksiąg, jest to jednakże wskazane.

151. *Maks Gutfinger.*

1. Podręcznik, o który Panu chodzi, nie jest nam znany.

2. Należy z księgi towarowej składu hurtowego przekazać do księgi towarowej handlu drobnego pewną ilość kg. Tę partię należy zapisać, jako przychód w księdze towarowej handlu drobnego w sztukach.

3. W sprawie amortyzacji maszyny po remoncie ob. OBP, nr 8, br., odpowiedź dla „starego prenumeratora" str. 124.

4. **Papiery wartościowe i waluty ob-**

ce, notowane na giełdzie, winny być przyjęte **do bilansu** według ceny nabycia; jeżeli cena ta jest wyższa od przeciętnego kursu giełdowego z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym—według tego kursu giełdowego (por. art. 250 KH).

Papiery i waluty obce nienotowane na giełdzie wolno przyjąć do bilansu co najwyżej według ceny nabycia (por. art. 250 KH).

5. Pytanie zbyt ogólnikowe.

6. Ob. artykuły w numerze 22 OBP za r. 1937, str. 341 i w numerze 28 OBP za 1937 r., str. 413.

152. *J. Sz.*

1, Zalecone przez nas w nrze 25 OBP za rok 1937 str. 390 i n. **księgowanie towaru wysłanego za zaliczeniem na okaziciela** po ponownym rozważeniu uważamy za prawidłowe.

Rk odbiorców jest w tym wypadku tylko pomocniczy dla przeniesienia transakcji na Rk sprzedaży.

2. Pytanie niezrozumiałe.

3. **Odsetki za dyskonto weksla,** pobrane przez sprzedawcę przy sprzedaży towaru na weksel, **stanowią obrót** podlegający opodatkowaniu.

153. *Jotef.*

Art. 83 OP nie uprawnia władzy skarbowej do żądania przedłożenia grupowego zestawienia remanentu na początek i koniec roku oraz grupowego zestawienia zakupu towarów.

154. *Spółka z o. o. Kalisz.*

Min. Skarbu okólnikiem z dn. 23.9.1937 LDV 38196/4/37 **obniżyła na rok podatkowy 1936 do 1.5% stawkę podatku od obrotów, ustalonych wg. art. 5 ust. (1) p. 7 i 8 ustawy o pod. przem.** osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe wymienione w rozdziałach XIV, XVIII i XIX części II lit. C taryfy, które w związku ze zwiększeniem stanu zatrudnienia w 1936 r. powinny w myśl ustawy posiadać świadectwa przemysłowe powyżej VI kat., lecz zgodnie z okólnikami Min. Skarbu mogły być prowadzone na podstawie ulgowych świadectw przemysłowych kat. VIII, VII lub VI.

Ulgę tę należy stosować z urzędu.

155. *Stały czytelnik.*

1. **Wartość przedmiotu spisanego w roku nabycia jednorazowo na straty (100% amortyzacja)** przez fundusz amortyzacyjny należy w następnym roku spisać z Rku ruchomości i Rku funduszu amortyzacyjnego: Ma Rk ruchomości, Wn Rk funduszu amortyzacyjnego.

2. Również **w wypadku wprowadzenia specjalnego dziennika dla bilansu** należy otworzyć Rk bilansu otwarcia i Rk bilansu zamknięcia.

156. *Dom handlowy.*

1. Przedsiębiorstwo, wykupujące św. przemysłowe II kat. handl., może dokonywać **zarówno operacyj na własny rachunek jak też komisowych i pośrednictwa handlowego.** Nie ma przeszkód do dokonywania sprzedaży tych samych towarów na rachunek własny i obcy.

2. **Dokonywanie** (przez przedsiębiorstwo handlu towarowego) **dyskonta weksli** dorywczo, sporadycznie nie stanowi przedsiębiorstwa i nie podlega podatkowi przemysłowemu. Do charakteru bowiem przedsiębiorstwa należy to, że stanowi ono główny lub jeden z głównych sposobów zarobkowania lub źródeł dochodu (wyrok SN 1 k 187/37. Zb. Urz. 339/37). Jeżeli natomiast dyskontowanie weksli przez przedsiębiorstwo stanowi jeden z głównych sposobów zarobkowania, powstaje obowiązek uzyskania koncesji (art. 7 prawa bankowego) i wykupienia świadectwa przemysłowego dla instytucji kredytu krótkoterminowego.

3. Najwyższa dopuszczalna **stopa odsetek umownych** wynosi w stosunkach prywatnych (nie bankowych) 12%.

4. Dla **udowodnienia pobranych procentów i kosztów inkasa** wystarczy podpis pośrednika przy dyskoncie na odpowiednim dokumencie.

157. *Stały prenumerator z Poznania.*

1. Płatnik podatku dochodowego (Dział I), którego dochód nie przekracza 7002

zł. mający na utrzymaniu żonę i 2 dzieci, może żądać obniżenia stopy podatkowej o 4 stopnie.

2. W systemie prawidłowej rachunkowości księga produkcji nie jest konieczna.

158. *Eis.*

1. Na to pytanie odpowiedzieliśmy wyczerpująco w nrze 3 OBP za rb., poz. 52.

2. **Orzeczenie władzy skarbowej ma być podane do wiadomości płatnika** pisemnie lub za jego zgodą ustnie. W tym ostatnim przypadku płatnik potwierdza zawiadomienie swoim podpisem i datą na akcie, zawierającym załatwienie (art. 42 OP). Dopóki orzeczenie nie zostało w powyższy sposób podane do wiadomości płatnika, dopóki więc nie przedostało się formalnie nazewnątrz, władza nie jest jeszcze nim związana i może je zmienić.

3. **Gdy księgi handlowe były prowadzone tylko w drugim półroczu** władza nie jest nimi związana **przy ustalaniu dochodu za cały rok** i to bez potrzeby uznania ich za nieprawidłowe lub za nierzetelne (art. 88 OP). (Ob. okólnik Min. Skarbu z 23 marca 1937, LDV 20770/2/37, OBP, 1937, nr 8, str. 126).

159. *Pe-Be-Ka.*

Rachunek na 100 zł, wystawiony w grudniu 1937 r., płatny jest w styczniu 1938 r., przy czym nabywcy przy zapłacie ma być potrąconych 10 zł z tytułu skonta. Jak należy księgować tę transakcję?

Z warunków powyższej transakcji wynika, że wierzytelność wynosi 90 zł. Taka suma powinna zatem figurować w inwentarzu i bilansie.

160. *BHJ.*

W zasadzie **obroty, osiągnięte z rozprzedaży zapasu towarów w związku z likwidacją przedsiębiorstwa,** podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych (§ 18 p. 7 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem.). Jeśli jednak spólnicy spółki jawnej po zlikwidowaniu spółki podzielą się towarem i spólnik towar ten spienięży w drodze zawarcia jednej. dwóch transakcyj — nie zajdzie prowadzenie przedsiębiorstwa, lecz jedynie wolna od podatku „sprzedaż części majątku, nie stanowiącego przedmiotu obrotu przedsiębiorstwa" (ust. 6 § 18 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem.).

161. *„Neptun".*

1, Czy dana maszyna stanowi „obrabiarkę precyzyjną do metali", może rozstrzygnąć, w razie wątpliwości, tylko rzeczoznawca.

2. **Strata na sprzedaży lokomobili** nie podlega potrąceniu z przychodu przy ustalaniu dochodu podatkowego.

3. Należy sporządzić bilans całoroczny, niezależnie od sporządzonego bilansu na datę śmierci współwłaściciela.

162. *Księgowy I. G., Wilno.*

Podatek dochodowy od uposażenia opłaca pracodawca również wtedy, gdy **uposażenie jest pobierane w postaci procentu od obrotu.** Dla udowodnienia wysokości prowizji wystarczy umowa prywatna. Prowizja wchodzi w rachubę przy ustalaniu wysokości składek ubezpieczeniowych.

163. *Rekord.*

Wg. okólnika Min. Sk. z 22.6.1927 LDPO 6700/III nie wlicza się do obrotów danego przedsiębiorstwa tzw. **deputatów robotniczych,** stanowiących część wynagrodzenia pracowników, wynikającego z umownego stosunku służbowego, a to z uwagi na postanowienia art. 5 ust. 1 i 7 ustawy o państw. pod. przem.

Gdyby jednak pracodawca zamiast wynagrodzenia pieniężnego dawał pracownikom wyroby swego przedsiębiorstwa, byłoby to równoznaczne ze sprzedażą powiększającą obrót podatkowy.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".

**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** · **Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15**